

Ο Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
σας προσκαλεί στο

ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

**ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΧΙ:
ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ**

*Το Συμπόσιο θα πραγματοποιηθεί
στις 6 και 7 Απριλίου 2017,
στο Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης»
(κεντρικό κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών,
Πανεπιστημίου 30).
Ώρα έναρξης 9.00'.*

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΧΙ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ

Αθήνα, 6 και 7 Απριλίου 2017

Αμφιθέατρο «Α. Αργυριάδης»

Κεντρικό κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών

Πανεπιστημίου 30

ΑΘΗΝΑ 2017

ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΧΙ

**ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ**

NATIONAL AND KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS
FACULTY OF HISTORY AND ARCHAEOLOGY
DEPARTMENT OF ARCHAEOLOGY AND HISTORY OF ART

ELEVENTH ARCHAEOLOGICAL SYMPOSIUM

FIELDWORK AND RESEARCH XI:
THE WORK OF THE DEPARTMENT
OF ARCHAEOLOGY AND HISTORY OF ART

PROGRAMME AND ABSTRACTS

Athens, April 6 and 7, 2017

*“A. Argyriades” Amphitheatre
Central building of the University of Athens
30, Panepistimiou Str.*

ATHENS 2017

Επιμέλεια προγράμματος και τεύχους

Ε. Μαντζουράνη
Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου
Δ. Παυλόπουλος
Δ. Πλάντζος

Εξώφυλλο και αφίσα Συμποσίου:
Δ. Παυλόπουλος και Ν. Μπάκα

Οι περιλήψεις των ανακοινώσεων δημοσιεύονται όπως παραδόθηκαν από τους συγγραφείς. Τηρείται αλφαβητική σειρά κατά το ελληνικό αλφάβητο.

Programme and fascicule edited by:

E. Mantzourani
M. Constantoudaki-Kitromilides
D. Pavlopoulos
D. Plantzos

Front cover and poster of the Symposium
D. Pavlopoulos and N. Baka

The abstracts of papers are published in the form they were delivered by the respective authors in alphabetic order.

Η Οργανωτική Επιτροπή

E. Μαντζουράνη
Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου
Δ. Παυλόπουλος
Δ. Πλάντζος

The Organizing Committee

E. Mantzourani
M. Constantoudaki-Kitromilides
D. Pavlopoulos
D. Plantzos

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Φέτος οργανώνεται το 11^ο κατά σειρά Διήμερο Συμπόσιο του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Πρόκειται για μια καθιερωμένη πλέον επιστημονική συνάντηση η οποία πραγματοποιείται κάθε διετία και θεωρείται ένας καταξιωμένος θεσμός για τον Τομέα και το Τμήμα μας. Στόχος του συμποσίου είναι η προβολή του πολυδιάστατου ερευνητικού και ανασκαφικού έργου των μελών ΔΕΠ, τα οποία εργάζονται κάτω από δύσκολες συνθήκες με σοβαρότητα, υπευθυνότητα και σεμνότητα καθώς και η προαγωγή του επιστημονικού διαλόγου και η ανταλλαγή απόψεων με την ευρύτερη αρχαιολογική κοινότητα. Επίσης, με την ευκαιρία αυτή, αναδεικνύονται οι άριστες σχέσεις και συνεργασίες των μελών ΔΕΠ με την Αρχαιολογική Υπηρεσία, τις Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές αλλά και άλλα ακαδημαϊκά Ιδρύματα. Παράλληλα, προσφέρεται η δυνατότητα σε διδάκτορες, υποψήφιους διδάκτορες αλλά και μεταπτυχιακούς σπουδαστές του Τομέα μας να παρουσιάσουν μέρος της προσωπικής ερευνητικής εργασίας τους. Η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου του Τομέα μας, όπως και σε κάθε παρόμοια περίπτωση, συμβάλλει στην παιδεία και τον πολιτισμό, κάτι που έχει μεγάλη ανάγκη η κοινωνία μας. Με γνώμονα όλα τα παραπάνω θα συνεχίσουμε αυτήν την παράδοση και στο μέλλον.

Ελένη Μαντζουράνη

Διευθύντρια του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

PROLOGUE

This year the Department of Archaeology and History of Art organizes its 11th Two-Day Symposium. It is an established scientific meeting which takes place every two years and is considered a recognized institution of our Department and Faculty. The Symposium aims at the promotion first of the multi-faceted work, both research and excavation, of our staff members, who produce under difficult conditions but with seriousness, responsibility and modesty and secondly of the research discourse with the broader archaeological community. Additionally, this is an opportunity to demonstrate the excellent relations and cooperation projects of our staff members with the Greek Archaeological Service, the Foreign Archaeological Schools and other academic institutions. At the same time, PhD holders, PhD students as well as MA students are provided with a possibility to present part of their personal research. The publicity of the results of the work of our Department, as in any similar case, is a contribution to education and culture, which our society greatly needs. With all the aforementioned in mind, we are determined to keep up this tradition in the days to come.

Eleni Mantzourani

Director of the Department of Archaeology and History of Art

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ – SYMPOSIUM PROGRAMME

Πέμπτη, 6^η Απριλίου 2017
Thursday, 6th of April 2017

Πρωινή Συνεδρία 1 - Morning Session 1

08.45' Προσέλευση. Arrival of participants

Έναρξη Συμποσίου. Χαιρετισμοί
Opening of the Symposium. Welcoming remarks

**ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ:
ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ: ΑΝΑΤΟΛΗ, ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟ
PREHISTORIC ARCHAEOLOGY:
STUDIES AND EXCAVATIONS: THE EAST, CYPRUS
AND THE AEGEAN**

**Προεδρία: Γεώργιος Στ. Κορρές - Λίλιαν Καραλή
Chair: Georgios St. Korres - Lilian Karali**

09.15' Κωνσταντίνος Κοπανιάς, *Πού βρισκόταν η Χώρα της Danuna;*
Konstantinos Koranias, *Where was the Land of Danuna located?*

09.30' Εργίνα Μπονώρα, *Η οικονομική διαχείριση του ανακτόρου του Mari κατά την 2η χιλιετία π.Χ.*
Ergina Bonori, *The economic management in the palace of Mari during the 2nd millennium B.C.*

09.45' Ελένη Μαντζουράνη - Κωνσταντίνος Κοπανιάς - Ιωάννης Βοσκόσ, *Ο «μεγάλος βασιλιάς της Αλασίας»: αρχαιολογικές και γραπτές πηγές για την κοινωνικο-πολιτική οργάνωση της Κύπρου κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού*
Eleni Mantzourani - Konstantinos Koranias - Ioannis Voskos, *The "Great King of Alashia": archaeological and textual evidence on the sociopolitical organization of Cyprus during the Late Bronze Age*

10.00' Γεωργία Παπαδοπούλου, *«Τώρα σου έστειλα 500 "τάλαντα" χαλκού...».* Η επιστολή EA 35 από το αρχείο της Αμάρνα σταλμένη από τον βασιλιά της Αλασία προς τον Φαραώ
Georgia Papadopoulou, *'Now I have sent to you 500 "talents" of copper'.* Letter EA 35 of the Amarna archive sent by the king of Alashiya to the Pharaoh

10.15' Ανθή Μπαλιτσάρη, *Αργος. Οι ΜΕ καταβολές ενός διαχρονικού αργολικού κέντρου*
Anthi Balitsari, *Argos. The MH origins of a diachronic Argive centre*

10.30' Νάγια Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, *Η έρευνα στον Μυκηναϊκό οικισμό στους Λαζάρηδες Αίγινας κατά το 2015 και 2016*
Nagia Polychronakou-Sgouritsa, *The research of the Mycenaean settlement at Lazarides on Aigina during 2015 and 2016*

10.45' Συζήτηση / Discussion - Διάλειμμα /Break

Πρωινή Συνεδρία 2 - Morning Session 2

Προεδρία: Νάγια Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα - Άννα Παπαδημητρίου-Γραμμένου
Chair: Nagia Polychronakou-Sgouritsa - Anna Paradimitiou-Grammenou

11.15' Γιάννης Παπαδάτος - Τίνα Καλαντζοπούλου, *Οι αρχαιολογικές έρευνες στην Ανατολή Ιεράπετρας*

Yiannis Papadatos - Tina Kalantzopoulou, *The archaeological research in Anatoli, Ierapetra*

11.30' Κατερίνα Γλαράκη, *Ο μινωικός θολωτός τάφος στη Μυρσίνη Σητείας, 1959-2017*

Katerina Glaraki, *The Minoan tholos tomb at Myrsini, Siteia, 1959- 2017*

11.45' Λευτέρης Πλάτων, *Ένα ενδιαφέρον πήλινο ομοίωμα από την ανατολική Κρήτη, με πιθανές σημασιολογικές διασυνδέσεις με την Κύπρο του τέλους της Εποχής του Χαλκού και της Εποχής του Σιδήρου*

Lefteris Platon, *An interesting clay model from eastern Crete, with probable semantic interconnections with Cyprus of the end of the Bronze and the Iron Age*

12.00' Ελένη Μαντζουράνη, *Η εικονογραφία των ταυροκαθαψίων σε περιοχές εκτός του Αιγαίου*

Eleni Mantzourani, *The iconography of bull-leaping games in areas outside the Aegean*

12.15' Γιώργος Βαβουρανάκης, *Plus c'est la même chose, plus ça change: Ζητήματα μεθοδολογίας των προϊστορικών ανασκαφών κατά την περίοδο 1950-1970*

Giorgos Vavouranakis, *Plus c'est la même chose, plus ça change: Issues of methodology in Prehistoric excavations during the period 1950-1970*

12.30' Συζήτηση / Discussion - Διάλειμμα / Break

Πρωινή Συνεδρία 3 - Morning Session 3

ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ:
ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ
CLASSICAL ARCHAEOLOGY:
STUDY AND INTERPRETATION OF EXCAVATION MATERIAL

Προεδρία: Γεωργία Κοκκορού-Αλευρά - Λυδία Παλαιοκρασσά-Κόπιτσα
Chair: Georgia Kokkorou-Alevras - Lydia Palaiokrassa-Kopitsa

13.00' Νότα Κούρου, Τήνος-Ξώμπουργο. *Οι ταφικές πυρές της Κλασικής περιόδου και η παράδοσή τους*

Nota Kourou, *Tenos-Xobourgo. The sacrificial pyre pits of the Classical period and their tradition*

13.15' Βίκυ Βλάχου, *Τήνος-Ξόμπουργο. Συμβολικά δώρα σε θεούς και νεκρούς: τα υφαντικά βάρη*

Vicky Vlachou, *Tenos-Xobourgo. Symbolic gifts to the gods and the deceased: loom weights and spindle whorls*

13.30' Εύα Σημαντώνη-Μπουρνιά, *Αττική ερυθρόμορφη και μελαμβαφής κεραμική, εισαγμένη στο Ιερό των Υρίων της Νάξου*

Eva Simantoni-Bournia, *Attic red-figure and black glazed pottery imported in the sanctuary of Hyria on Naxos*

13.45' **Συζήτηση / Discussion**

Μεσημβρινή διακοπή / Midday Break

Πέμπτη, 6^η Απριλίου 2017

Thursday, 6th of April 2017

Απογευματινή Συνεδρία 1 - Afternoon Session 1

**Η ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ:
ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ
THE ARCHAEOLOGY OF CLASSICAL AND ROMAN TIMES:
EXCAVATIONS AND ARCHAEOLOGICAL SURVEYS**

Προεδρία: Νότα Κούρου - Εύα Σημαντώνη-Μπουρνιά

Chair: Nota Kourou - Eva Simantoni-Bournia

16.00' Λυδία Παλαιοκρασά, *Παλαιόπολη Άνδρου. Η ανασκαφή της αγοράς της αρχαίας Άνδρου (2015-2016)*

Lydia Palaiokrassa, *Palaiopolis at Andros. The excavation of the Agora of ancient Andros (2015-2016)*

16.15' Βασίλης Κ. Λαμπρινουδάκης - Στυλιανός Ε. Κατάκης, *Η νέα πανεπιστημιακή ανασκαφή στην πόλη και το Ασκληπιείο της Επιδαύρου*

Vassilis K. Lambrinoudakis - Stylianos E. Katakis, *The University of Athens New Excavation Project in the City and the Asklepieion of Epidauros*

16.30' Γεωργία Κοκκορού-Αλευρά, *Ανασκαφή στο Ιερό του Απόλλωνα Πυθαίου/Πυθαέως της αρχαίας Αλάσαρνας (σύγχρονη Καρδάμαινα) της Κω*

Georgia Kokkorou-Alevras, *Systematic Excavation at the Sanctuary of Apollo Pythaios/Pythaeus of ancient Halasarna (modern Kardamaina) on Kos*

16.45' Στυλιανός Ε. Κατάκης - Βαγγέλης Νικολόπουλος - Λαμπρινή Λάμπρου, *Οι εργασίες στον χώρο του λεγόμενου «Ρωμαϊκού Βαλανείου» στη Ραφήνα το 2015 και 2016*

Stylianos E. Katakis - Vaggelis Nikolopoulos - Lambrini Lambrou, *Works in the archaeological site of the so-called "Roman Balneum" at Rafina in 2015 and 2016*

17.00' Αναστάσιος Λαμπράκης, *Κεραμική από τις σωστικές ανασκαφές της δεκαετίας του 1970 από το λεγόμενο «Ρωμαϊκό Βαλανείο» στη Ραφήνα Αττικής*

Anastasios Lambrakis, *Pottery from the excavations of the 1970s in the so-called "Roman Balaneum" in Rafina, Attica*

17.15' Ευρυδίκη Κεφαλίδου, *Αρχαιολογικό Πρόγραμμα Αβδήρων και Ξάνθης - ΑΠΑΞ: τα δύο πρώτα χρόνια της εντατικής επιφανειακής έρευνας (2015-2016)*

Eurydice Kefalidou, *The Archaeological Project of Abdera and Xanthi - APAX: The first two years of the intensive survey (2015-2016)*

17.30' Συζήτηση / Discussion - Διάλειμμα /Break

Απογευματινή Συνεδρία 2 - Afternoon Session 2

Η ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ: ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥΣ THE ARCHAEOLOGY OF CLASSICAL AND ROMAN TIMES: STUDIES OF ARCHAEOLOGICAL REMAINS AND MOVABLE FINDS AND THEIR INTERPRETATION

Προεδρία: Όλγα Παλαγγιά - Ρέννα Πέππα-Παπαϊωάννου
Chair: Olga Palagia - Renna Peppra-Papaioannou

18.15' Ανδρέας Δαλαβέρας, *Ιερά και λατρείες στα παράλια της Χαλκιδικής κατά την αρχαιότητα: η περίπτωση της Παλλήνης*

Andreas Dalaveras, *Sanctuaries and Cults in the Coastline of Chalkidiki during Antiquity: the case of Pallene*

18.30' Αλεξάνδρα Σ. Σφυρόερα, *Έδοξεν Αύλωνίοις. Σκέψεις για τον αριθμό των πόλεων της νήσου Νάξου στην αρχαιότητα με αφορμή το ψήφισμα IG XII 5, 36*

Alexandra S. Sfyroera, *A review on the number of poleis on the island of Naxos in antiquity prompted by decree IG XII 5, 36*

18.45' Μυρτώ Α. Λίτσα, *ἐπὶ Παλλαδίῳ· δικαστήριον Ἀθήνησιν. Παρατηρήσεις με αφορμή την αποκάλυψη δικαστικού κτηρίου νοτίως της Ακροπόλεως*

Myrto A. Litsa, *Remarks on the occasion of the revelation of a judicial building south of the Acropolis*

19.00' Ελένη Οικονομίδου, *Ο υπόγειος κτιστός θάλαμος στο Ιππολύττειο της Τροιζήνας και η λατρεία του Ιππολύτου στο ιερό*

Eleni Oikonomidou, *The subterranean built chamber at the Hippolyteion of Troizen and the cult of Hippolytos in the sanctuary*

19.15' Μεταξία Παπαγεωργίου, *Γυάλινα αγγεία από την πόλη των Πατρών: επείσασκα κτερίσματα σε ταφές της πρώιμης ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου*

Metaxia Papageorgiou, *Glassware from the city of Patras: imported burial offerings of the Early Roman imperial period*

19.30' Δημήτρης Πλάντζος, *Η κληρονομιά του Απελλή: εξερευνώντας την τρίτη διάσταση στην κλασική ζωγραφική*

Dimitris Plantzos, *The heritage of Apelles: exploring the third dimension in classical painting*

19.45' Μάρλεν Μούλιου, *Τα μουσεία την εποχή των μεγάλων μεταναστευτικών ροών. Μελετώντας καλές πρακτικές μέσω του Migration: Cities. (In)migration and Arrival Cities Project*

Marlen Mouliou, *Museums in the Age of New Migrations. Exploring best practices through the Migration: Cities. (In)migration and Arrival Cities Project*

20.00' Συζήτηση / Discussion

=====

Παρασκευή, 7^η Απριλίου 2017
Friday, 7th of April 2017

Πρωινή Συνεδρία 1 - Morning Session 1

**ΑΠΟ ΤΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ
ΤΗΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
FROM THE SCULPTURE AND ARCHITECTURE
OF CLASSICAL AND ROMAN PERIODS**

Προεδρία: Άννα Α. Λαιμού - Βικτωρία Κέπετζη
Chair: Anna A. Lemos - Victoria Kepetzi

09.00' Γιώργος Δουλφής, *Αναζητώντας την εικόνα της ρωμαϊκής και υστερορωμαϊκής Λακωνίας: κανονικότητα και ιδιαιτερότητες στα ιωνικά κιονόκρανα*

Giorgos Doulfis, *Restoring the image of Roman and Late Roman Laconia: regularity and irregularities in Ionic capitals*

09.15' Όλγα Παλαγιά, *Προτομή Ασκληπιού από παριανό μάρμαρο από το ιερό της Diana Nemorensis*

Olga Palagia, *A bust of Aesculapius in Parian marble from the sanctuary of Diana Nemorensis*

09.30' Χρυσάνθος Κανελλόπουλος, *Το Τετράκογχο οικοδόμημα στην Αθήνα*

Chrysanthos Kanellopoulos, *The Tetraconch in Athens*

09.45' Συζήτηση / Discussion

**BYZANTINH APXAIIOLOGIA:
ANASKAΦES KAI MELETH EYPHMATΩN KAI TOIXOΓPAΦIΩN
BYZANTINE ARCHAEOLOGY:
EXCAVATIONS AND STUDY OF FINDS AND FRESCOES**

10.00' Σοφία Καλοπίση-Βέρτη - Μαρία Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου, *Η μελέτη των κινητών ευρημάτων από τον οικισμό της παλαιοχριστιανικής περιόδου στην Αλάσαρνα της Κω*

Sophia Kalopissi-Verti - Maria Panayotidi-Kesisoglou, *The study of the portable finds from the Early Christian settlement at Halasarna, Kos*

10.15' Νίκος Γκιολές - Γιώργος Πάλλης, *Νεότερα από την ανασκαφή της παλαιοχριστιανικής βασιλικής στην Παλαιόπολη της Άνδρου*

Nikos Gkioles - Giorgos Pallis, *New evidence from the excavation of the Early Christian Basilica at Palaiopolis, Andros*

10.30' Πλάτων Πετρίδης - Αλεξάνδρα Κωνσταντινίδου, *Μελέτη Πρωτοβυζαντινής κεραμικής στη Θάσο*

Platon Petridis - Alexandra Konstantinidou, *A study of an Early Byzantine pottery ensemble at Thasos*

10.45' Δώρα Κωνσταντέλλου, *Οι τοιχογραφίες της αψίδας του Αγίου Παντελεήμονα στα Λακκομέρσινα Απειράνθου της Νάξου: χρονολόγηση και ένταξη στο καλλιτεχνικό και ιστορικό περιβάλλον της εποχής τους*

Dora Konstantellou, *The wall paintings in the Apse of the Church of St. Panteleimon at Lakkomersina of Apeiranthos, Naxos: their dating and context*

11.00' Μαρία Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, *Βυζαντινά και βενετικά μνημεία του νομού Λασιθίου: ο ναός του Αγίου Γεωργίου στις Μάλλες (Λούτρα) Ιεράπετρας και οι τοιχογραφίες του*

Maria Constantoudaki-Kitromilides, *Byzantine and Venetian monuments of the Lassithi province: the Church of St. George at Malles (Loutra), Ierapetra, and its wall paintings*

11.15' Συζήτηση / Discussion - Διάλειμμα / Break

Πρωινή Συνεδρία 2 - Morning Session 2

**ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ:
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ
HISTORY OF ART:
EUROPEAN AND MODERN GREEK ART**

**Προεδρία: Στέλιος Λυδάκης
Chair: Stelios Lydakis**

11.45' Ιάνθη Ασημακοπούλου, *Η Συκοφαντία του Απελλή του Botticelli: η τέχνη ως τρόπος διαχείρισης της Διαταραχής Μετατραυματικού Άγχους (PTSD)*

Ianthi Assimakopoulou, *The Calumny of Apelles by Botticelli: visual art as treatment for Post-Traumatic Stress Disorder (PTSD)*

12.00' Δημήτρης Παυλόπουλος, Φώτης Κόντογλου - Γιάννης Τσαρούχης: μια παράξενη σελίδα στην Ιστορία της Νεοελληνικής Τέχνης

Dimitris Pavlopoulos, Fotis Kontoglou - Yiannis Tsarouchis: a strange page in the History of Modern Greek Art

12.15' Ευθυμία Ε. Μαυρομιχάλη, Φώτης Κόντογλου - Λάμπης Χρονόπουλος: δύο διαφορετικοί κόσμοι σε αγαστή αρμονία

Efthimia E. Mavromichali, Fotis Kontoglou - Lambis Chronopoulos: two different worlds in complete harmony

12.30' Συζήτηση / Discussion

**ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΥ:
ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ, ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΡΟΣΦΑΤΟ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟ
ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
MUSEUM SESSION:
FROM THE COLLECTIONS, ACTIVITIES,
AND THE RECENT ENRICHMENT
OF THE MUSEUM OF ARCHAEOLOGY AND HISTORY OF ART**

**Προεδρία: Βασίλης Κ. Λαμπρινουδάκης - Σοφία Καλοπίση-Βέρτη
Chair: Vassilis K. Lambrinouidakis - Sofia Kalopissi-Verti**

12.40' Μαρία Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, Το νέο αρχαιολογικό και εκπαιδευτικό υλικό στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. - Δράσεις με συμμετοχή φοιτητικών ομάδων στο Μουσείο

Maria Constantoudaki-Kitromilides, The new archaeological and educational material in the Museum of Archaeology and History of Art. - Activities in the Museum with students' involvement

12.50' Λευτέρης Πλάτων, Η διδακτική αξία της ομάδας των μινωικών αγγείων της Διαχρονικής και Διαμεσογειακής Συλλογής Κεραμικής του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Πανεπιστημίου Αθηνών

Lefteris Platon, The educational value of the minoan vases in the Trans-Mediterranean and Diachronic Collection of Pottery in the Museum of Archaeology and History of Art

13.00' Νότα Κούρου - Αλεξάνδρα Σ. Σφυρόερα, Το ιστορικό μιας μικρής κυπριακής συλλογής αγγείων: από τη Λευκωσία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Nota Kourou - Alexandra S. Sfyroera, The chronicle of a small collection of cypriot vases: from Nicosia to the Athens University Museum of Archaeology and History of Art

13.10' Γιάννης Παπαδάτος - Επαμεινώνδας Βενιέρης, Η κατασκευή των πρωτοκυκλαδικών ειδωλίων: πειραματικές προσεγγίσεις και αρχαιολογικά συμπεράσματα

Yiannis Papadatos - Epameinondas Venieris, The manufacture of Early Cycladic figurines: experimental approaches and archaeological conclusions

13.20' Πλάτων Πετρίδης - Νίκος Λιάρος, *Μια πολυεπίπεδη βιωματική προσέγγιση της κεραμικής στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης*

Platon Petridis - Nikos Liaros, *A multi-faceted experiential approach of pottery in the Museum of Archaeology and History of Art*

13.30' Λίλιαν Καραλή, *Μαρτυρίες για τη ζωή ενός ανθρώπου με βάση τον σκελετό του στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης*

Lilian Karali, *Evidence for the life of a human being on the basis of a skeleton in the Museum of Archaeology and History of Art*

13.40' Δημήτρης Παυλόπουλος, *Το αρχαιολογικό βλέμμα του Σαράντη Καραβούζη με αφορμή έργο του στη Συλλογή Νεότερης Ελληνικής Τέχνης του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης*

Dimitris Pavlopoulos, *The archaeological look of Sarantis Karavousis on the basis of one of his work in the Collection of Modern Greek Art of the Museum of Archaeology and History of Art*

13.50' **Συζήτηση / Discussion**

Μεσημβρινή διακοπή / Midday Break

Παρασκευή, 7^η Απριλίου 2017

Friday, 7th of April 2017

Απογευματινή Συνεδρία - Afternoon Session

**Η ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΣΤΟ ΠΛΑΣΣΙ ΜΑΡΑΘΩΝΑ
THE UNIVERSITY EXCAVATION AT PLASSI IN MARATHON**

Προεδρία: Μαρία Παντελίδου Γκόφα

Chair: Maria Pantelidou Gofa

17.00' Γιώργος Βαβουρανάκης - Γιάννης Παπαδάτος, *Τα αποτελέσματα της ανασκαφής κατά τα έτη 2015-2016*

Giorgos Vavouranakis - Yiannis Papadatos, *The results of the excavation in the years 2015-2016*

17.15' Μάνος Πετράκης, *Η ανασκαφή του πρώιμου μυκηναϊκού Τάφου του Πολεμιστή*

Manos Petrakis, *The excavation of the early Mycenaean Warrior Grave*

17.25' Νάγια Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, *Ο τύπος του τάφου και τα ευρήματα*

Nagia Polychronakou-Sgouritsa, *The type of the grave and the associated finds*

17.35' Ανθή Μπαλιτσάρη, *Η προϊστορική κεραμική*

Anthi Balitsari, *The prehistoric pottery*

17.45' Μισέλ Ρογκενμπούκε, *Η συντήρηση των όπλων*

Michel Roggenbucke, *The conservation of the metal weapons*

17.55' Ελεάννα Πρεβεδώρου, *Τα σκελετικά κατάλοιπα*

Eleanna Prevedorou, *The skeletal remains*

18.05' Γιάννης Παπαδάτος - Γιώργος Βαβουρανάκης, *Σύνθεση των ανασκαφικών δεδομένων*

Yiannis Papadatos - Giorgos Vavouranakis, *Synthesis of the excavation data*

18.20' Πάνος Βαλαβάνης, *Το Πλάσι Μαραθώνος ως τοπίο μνήμης*

Panos Valavanis, *Plassi, Marathon as a landscape of memory*

18.30' Μάρλεν Μούλιου, *Εκπαιδευτικές δράσεις για μαθητές σχολείων του Μαραθώνα*

Marlen Moulou, *Educational activities for local schoolgroups*

18.40'-18.50' **Συζήτηση / Discussion**

Συμπεράσματα. Λήξη του Συμποσίου

Concluding remarks. End of the Symposium

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΜΕ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Ασημακοπούλου Ιάνθη, *Πανεπιστημιακή Υπότροφος Ιστορίας της Τέχνης*
Βαβουρανάκης Γιώργος, *Επίκουρος Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Βαλαβάνης Πάνος, *Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας*
Βενιέρης Επαμεινώνδας, *Ερασιτέχνης Μαρμαρογλύπτης*
Βλάχου Βίκυ, *Διδάκτωρ Κλασικής Αρχαιολογίας*
Βοσκός Ιωάννης, *Διδάκτωρ Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Γλαράκη Κατερίνα, *Υποψήφια Διδάκτωρ Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Γκιολές Νίκος, *Ομότιμος Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας*
Δαλαβέρας Ανδρέας, *Υποψήφιος Διδάκτωρ Κλασικής Αρχαιολογίας*
Δουλφής Γιώργος, *Υποψήφιος Διδάκτωρ Κλασικής Αρχαιολογίας*
Καλαντζοπούλου Τίνα, *Υποψήφια Διδάκτωρ Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Καλοπίση-Βέρτη Σοφία, *Ομότιμη Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας*
Κανελλόπουλος Χρύσανθος, *Επίκουρος Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας*
Καραλή Λίλιαν, *Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Κατάκης Στυλιανός Ε., *Επίκουρος Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας*
Κεφαλίδου Ευρυδίκη, *Επίκουρη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας*
Κοκκορού-Αλευρά Γεωργία, *Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας*
Κοπανιάς Κωνσταντίνος, *Επίκουρος Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Κούρου Νότα, *Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας*
Κωνσταντέλλου Δώρα, *Υποψήφια Διδάκτωρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας*
Κωνσταντινίδου Αλεξάνδρα, *Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Λέιντεν*
Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου Μαρία, *Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας*
Λαμπράκης Αναστάσιος, *Μεταπτυχιακός Σπουδαστής, Διατμηματικό ΠΜΣ
Διαχείρισης Μνημείων*
Λαμπρινουδάκης Βασίλης Κ., *Ομότιμος Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας*
Λιάρης Νίκος, *Επιμελητής Κέντρου Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής*
Λίτσα Μυρτώ Α., *Διδάκτωρ Κλασικής Αρχαιολογίας*
Μαντζουράνη Ελένη, *Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Μαυρομιχάλη Ευθυμία Ε., *Επίκουρη Καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης*
Μούλιου Μάρλεν, *Λέκτωρ Μουσειολογίας*
Μπαλιτσάρη Ανθή, *Υποψήφια Διδάκτωρ Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Μπονώρη Εργίνα, *Υποψήφια Διδάκτωρ Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Νικολόπουλος Βαγγέλης, *Διδάκτωρ Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Οικονομίδου Ελένη, *Διδάκτωρ Κλασικής Αρχαιολογίας*
Παλαγγιά Όλγα, *Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας*
Παλαιοκρασσά Λυδία, *Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας*
Πάλλης Γιώργος, *Λέκτωρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας*
Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου Μαρία, *Ομότιμη Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας*
Παπαγεωργίου Μεταξία, *Διδάκτωρ Κλασικής Αρχαιολογίας*
Παπαδάτος Γιάννης, *Επίκουρος Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Παπαδοπούλου Γεωργία, *Υποψήφια Διδάκτωρ Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Παυλόπουλος Δημήτρης, *Αναπληρωτής Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης*
Πετράκης Μάνος, *Υποψήφιος Διδάκτωρ Κλασικής Αρχαιολογίας*
Πετρίδης Πλάτων, *Αναπληρωτής Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας*
Πλάντζος Δημήτρης, *Αναπληρωτής Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας*
Πλάτων Λευτέρης, *Αναπληρωτής Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα Νάγια, *Ομότιμη Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Πρεβεδώρου Ελεάννα, *Διδάκτωρ Οστεοαρχαιολογίας, ΑΣΚΣΑ*

Ρογκενμπούκε Μισέλ, *Συντηρητής Αρχαιοτήτων, ΕΔΙΠ*
Σημαντώνη-Μπουρνιά Εύα, *Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας*
Σφυρόρα Αλεξάνδρα Σ., *Διδάκτωρ Κλασικής Αρχαιολογίας, ΕΔΙΠ*

PARTICIPATIONS WITH PAPERS

Assimakopoulou Ianthi, *Teaching Fellow in History of Art*
Balitsari Anthi, *PhD Student in Prehistoric Archaeology*
Bonori Ergina, *PhD Student in Prehistoric Archaeology*
Constantoudaki-Kitromilides Maria, *Professor of Byzantine Archaeology*
Dalaveras Andreas, *PhD Student in Classical Archaeology*
Doulfis Giorgos, *PhD Student in Classical Archaeology*
Gkioles Nikos, *Professor Emeritus of Byzantine Archaeology*
Glaraki Katerina, *PhD Student in Prehistoric Archaeology*
Kalantzopoulou Tina, *PhD Student in Prehistoric Archaeology*
Kalopissi-Verti Sophia, *Professor Emerita of Byzantine Archaeology*
Kanellopoulos Chrysanthos, *Assistant Professor of Classical Archaeology*
Karali Lilian, *Professor of Prehistoric Archaeology*
Katakis Stylianos E., *Assistant Professor of Classical Archaeology*
Kefalidou Eurydice, *Assistant Professor of Classical Archaeology*
Kokkorou-Alevras Georgia, *Professor Emerita of Classical Archaeology*
Konstantellou Dora, *PhD Student in Byzantine Archaeology*
Konstantinidou Alexandra, *Dr of the University of Leiden*
Kopanias Konstantinos, *Assistant Professor of Prehistoric Archaeology*
Kourou Nota, *Professor Emerita of Classical Archaeology*
Lambrakis Anastasios, *Postgraduate Student, Interdepartmental Master's Programme
of Monuments' Management*
Lambrinouidakis Vassilis K., *Professor Emeritus of Classical Archaeology*
Liaros Nikos, *Curator of the Centre for the Study of Modern Pottery*
Litsa Myrto A., *Dr of Classical Archaeology*
Mantzourani Eleni, *Professor of Prehistoric Archaeology*
Mavromichali Efthimia E., *Assistant Professor of History of Art*
Mouliou Marlen, *Lecturer of Museology*
Nikolopoulos Vaggelis, *Dr of Prehistoric Archaeology*
Oikonomidou Eleni, *Dr of Classical Archaeology*
Palagia Olga, *Professor Emerita of Classical Archaeology*
Palaiokrassa Lydia, *Professor Emerita of Classical Archaeology*
Pallis Giorgos, *Lecturer of Byzantine Archaeology*
Panayotidi-Kessisoglou Maria, *Professor Emerita of Byzantine Archaeology*
Papadatos Yiannis, *Assistant Professor of Prehistoric Archaeology*
Papadopoulou Georgia, *PhD Student in Prehistoric Archaeology*
Papageorgiou Metaxia, *Dr of Classical Archaeology*
Pavlopoulos Dimitris, *Associate Professor of History of Art*
Petraakis Manos, *PhD Student in Classical Archaeology*
Petridis Platon, *Associate Professor of Byzantine Archaeology*
Plantzos Dimitris, *Associate Professor of Classical Archaeology*
Platon Lefteris, *Associate Professor of Prehistoric Archaeology*
Polychronakou-Sgouritsa Nagia, *Professor Emerita of Prehistoric Archaeology*
Prevedorou Eleanna, *Dr of Osteoarchaeology, ASCSA*

Roggenbucke Michel, *Conservator, STS*
Sfyroera Alexandra S., *Dr of Classical Archaeology, STS*
Simantoni-Bournia Eva, *Professor Emerita of Classical Archaeology*
Valavanis Panos, *Professor of Classical Archaeology*
Vavouranakis Giorgos, *Assistant Professor of Prehistoric Archaeology*
Venieris Epameinondas, *Amateur Marble Craftsman*
Vlachou Vicky, *Dr of Classical Archaeology*
Voskos Ioannis, *Dr of Prehistoric Archaeology*

ΠΡΟΕΔΡΙΕΣ

Καλοπίση-Βέρτη Σοφία, *Ομότιμη Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας*
Καραλή Λίλιαν, *Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Κέπετζη Βικτωρία, *Επίκουρη Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας*
Κοκκορού-Αλευρά Γεωργία, *Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας*
Κορρές Γεώργιος Στ., *Ομότιμος Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Κούρου Νότα, *Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας*
Λαιμού Άννα Α., *Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας*
Λαμπρινουδάκης Βασίλης Κ., *Ομότιμος Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας*
Λυδάκης Στέλιος, *Αναπληρωτής Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης*
Παλαγγιά Όλγα, *Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας*
Παλαιοκρασά Λυδία, *Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας*
Παντελίδου Γκόφα Μαρία, *Ομότιμη Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Παπαδημητρίου-Γραμμένου Άννα, *Λέκτωρ Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα Νάγια, *Ομότιμη Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας*
Σημαντώνη-Μπουρνιά Εύα, *Ομότιμη Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας*

CHAIRS

Kalopissi-Verti Sophia, *Professor Emerita of Byzantine Archaeology*
Karali Lilian, *Professor of Prehistoric Archaeology*
Kepetzi Victoria, *Assistant Professor of Byzantine Archaeology*
Kokkorou-Aletras Georgia, *Professor Emerita of Classical Archaeology*
Korres Georgios St., *Professor Emeritus of Prehistoric Archaeology*
Kourou Nota, *Professor Emerita of Classical Archaeology*
Lambrinoudakis Vassilis K., *Professor Emeritus of Classical Archaeology*
Lemos Anna A., *Professor Emerita of Classical Archaeology*
Lydakis Stelios, *Associate Professor of History of Art*
Palagia Olga, *Professor Emerita of Classical Archaeology*
Palaiokrassa Lydia, *Professor Emerita of Classical Archaeology*
Pantelidou Gofa Maria, *Professor Emerita of Prehistoric Archaeology*
Papadimitriou-Grammenou Anna, *Lecturer of Prehistoric Archaeology*
Polychronakou-Sgouritsa Nagia, *Professor Emerita of Prehistoric Archaeology*
Simantoni-Bournia Eva, *Professor Emerita of Classical Archaeology*